

Inför fri ledsagning och ledsagarservice

Idag är det många i Sverige som "rockar sockorna" och uppmärksammar rättigheter för personer med funktionsnedsättning. Men år efter år ser vi hur de rättigheter som LSS och SoL ska ge, urholkas. Rätten att leva som andra ställs mot snäva ekonomiska ramar vilket är oacceptabelt.

För många Vänersborgare med funktionsnedsättning är ledsagarservice enligt LSS och ledsagning enligt SoL en viktig och i vissa fall helt avgörande och nödvändig insats för att kunna forma sitt eget liv, bryta isolering, förebygga psykisk ohälsa och vara en aktiv del av samhällslivet.

Ledsagarservice och ledsagning behöver vara en flexibel insats för att möta varje individuell rättighetsbärares behov. Trots detta upplevs insatsen ibland administrativt strulig och byråkratisk för användaren som kan ha svårt att få beviljat insatsen i den utsträckning som önskas.

Genom att införa fri ledsagning och ledsagarservice öppnar vi upp för att människors önskemål och behov ska få styra. I förlängningen är det en del av att kunna leva som andra. En mer tillitsbaserad styrning av ledsagning ger biståndshandläggarna möjlighet att istället för att kontrollera och räkna timmar, utvärdera och tillsammans med rättighetsbäraren lägga fokus på att utveckla insatserna (såklart finns det i grunden kvar en bedömning om individen når upp till de kriterier som LSS och SoL ställer för att bli beviljad insatsen).

På flera orter i Sverige har försök med fri ledsagning och ledsagarservice införts. Utvärderingar har visat att det inte genererade ökade kostnader på sikt utan snarare blev kostnadsbesparande på grund av minskad administration och byråkrati.

Bland annat Laholms kommun gjorde med hjälp av dåvarande SKL (Sveriges Kommuner och Landsting) ett försök med fri ledsagning efter klagomål från brukare och anhöriga. Istället för att möta klagomålen med ökad kontroll gick kommunen mot en mer tillitsbaserad välfärd. Biståndshandläggare kunde fokusera på utvärdering av insatsen istället för att kontrollera antalet utförda timmar. Men viktigast av allt, brukarna upplevde en större frihet och makt att själva kunna styra över sina liv.

Även den nya kommande socialtjänstlagen går i denna riktning, dvs att allt mer fokusera på att utveckla förebyggande och flexibla insatser utifrån behov, mer tillitsbaserad styrning och allt mindre andel insatser som är biståndsbedömda. Därför vore detta förslag en möjlighet för kommunen att röra sig i takt med tiden. För med fri ledsagning och ledsagarservice blir insatserna så som de är tänkta att vara; flexibla och ger rättighetsbärarna mer makt att forma sina egna liv, samt mer tid till professionen att fokusera på kvalitet och innehåll.

Mot denna bakgrund föreslås kommunfullmäktige besluta:

att Vänersborgs kommun inför fri ledsagning/ledsagarservice på prov för Vänersborgare berättigade till insatserna, även kallat "Laholm-modellen", för att sedan utvärdera försöket och dra lärdomar inför ett permanent införande.

Ida Hildingsson, Vänsterpartiet Vänersborg - 2024-06-17

Vänersborgs kommun

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Ida Hildingsson